

دانشگاه بلوچستان
تحصیلات تکمیلی

پایان نامه کارشناسی ارشد در رشته مدیریت کارآفرینی گرایش کسب و کار جدید

عنوان:

شناسایی و اولویت بندی عوامل موثر در توسعه
کارآفرینی سازمانی کسب و کارهای دانش بنیان
مستقر در پارک علم و فناوری گیلان

استاد راهنما:

دکتر حبیب الله سالارزهی

استاد مشاور:

دکتر مجید متقی طلب

تحقیق و نگارش:

زهرا فیروزپور

خرداد ۱۳۹۲

بسمه تعالی

این پایان نامه با عنوان شناسایی و اولویت بندی عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی کسب و کارهای دانش بنیان مستقر در پارک علم و فناوری گیلان قسمتی از برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مدیریت کارآفرینی گرایش کسب و کار جدید توسط دانشجو زهرا فیروزپور با راهنمایی استاد پایان نامه دکتر حبیب اله سالارزهی تهیه شده است. استفاده از مطالب آن به منظور اهداف آموزشی با ذکر مرجع و اطلاع کتبی به حوزه تحصیلات تکمیلی دانشگاه سیستان و بلوچستان مجاز می باشد.

(نام و امضاء دانشجو)

این پایان نامه واحد درسی شناخته می شود و در تاریخ توسط هیئت داوران بررسی و درجه به آن تعلق گرفت.

تاریخ

امضاء

نام و نام خانوادگی

استاد راهنما:

استاد راهنما:

استاد مشاور:

داور ۱:

داور ۲:

نماینده تحصیلات تکمیلی:

تعهدنامه اصالت اثر

اینجانب زهرا فیروزپور تعهد می‌کنم که مطالب مندرج در این پایان‌نامه حاصل کار پژوهشی اینجانب است و به دستاوردهای پژوهشی دیگران که در این نوشته از آن استفاده شده است مطابق مقررات ارجاع گردیده است. این پایان‌نامه پیش از این برای احراز هیچ مدرک هم سطح یا بالاتر ارائه نشده است.

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشگاه سیستان و بلوچستان می‌باشد.

نام و نام خانوادگی دانشجو:

امضاء

تقدیم به پدر و مادر عزیزم

خدای را بسی شاکرم که از روی کرم پدر و مادری فداکار نصیبم ساخته تا در سایه درخت پر بار وجودشان بیسایم و از ریشه آنها شاخ و برگ گیرم و از سایه وجودشان در راه کسب علم و دانش تلاش نمایم.

والدینی که بودنشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی است بر بودنم چرا که این دو وجود پس از پروردگار مایه هستی ام بوده اند دستم را گرفتند و راه رفتن را در این وادی زندگی پر از فراز و نشیب آموختند.

آموزگارانی که برایم زندگی؛ بودن و انسان بودن را معنا کردند

حال این برگ سبزی است تحفه درویش تقدیم آنان....

به پاس تعبیر عظیم و انسانی شان از کلمه ایثار و از خودگذشتگان

به پاس عاطفه سرشار و گرمای امیدبخش وجودشان که در این سردترین روزگاران بهترین پشتیبان است

به پاس قلب های بزرگشان که فریاد رس است و سرگردانی و ترس در پناهشان به شجاعت می گراید

و به پاس محبت های بی دریغشان که هرگز فروکش نمی کند.

این مجموعه را به خانواده عزیزم تقدیم می کنم .

سپاسگزاری

برتر و بزرگ است خدایی که اندیشه های ژرف حقیقت ذات او را نمی تواند درک کنند و کمال زیرک ها آن را نمی یابد. آغازی است که نهایی ندارد تا به آخر برسد و پایانی ندارد تا ایام او سپری گردد. اینک که به فضل الهی این رساله را به پایان رساندم، بر خود لازم می دانم از زحمات و راهنمایی های استاد راهنمای گرانقدرم جناب آقای دکتر سالارزهی و استاد مشاورم جناب آقای دکتر متقی طلب کمال تشکر و سپاس را به جای آورم.

چکیده:

پژوهش حاضر با هدف کلی شناسایی عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی کسب و کارهای دانش‌بنیان مستقر در پارک علم و فناوری گیلان، انجام گرفته است. در این تحقیق به علت تعدد عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی، پس از مطالعه و تحقیق بسیار، تنها سه عامل از میان عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی شناسایی و برای بررسی انتخاب گردید. عوامل رفتاری، ساختاری، محیطی به عنوان متغیرهای مستقل تحقیق و توسعه کارآفرینی سازمانی به عنوان متغیر وابسته تحقیق در نظر گرفته شدند.

تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از لحاظ نحوه گردآوری اطلاعات، توصیفی از نوع پیمایشی می‌باشد. پس از مرور جامع بر تحقیقات انجام گرفته درباره موضوع تحقیق، اطلاعات لازم از طریق جامعه آماری استخراج گردید. جامعه آماری، شامل کلیه مدیران شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در پارک علم و فناوری گیلان می‌باشد. حجم نمونه با فرمول نمونه‌گیری کرجسی و مورگان ۹۵ نفر از میان ۱۲۷ نفر مدیر در جامعه مورد مطالعه محاسبه شد. برای گردآوری داده‌های این تحقیق پرسشنامه محقق ساخته‌ای تدوین و در میان مدیران شرکت‌های مستقر در پارک علم و فناوری گیلان توزیع گردید. روایی پرسشنامه از طریق خبرگان در مرحله کیفی مورد سنجش قرار گرفت و پایایی آن با استفاده از آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۹ به دست آمد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار آماری SPSS و برای رتبه بندی آزمون فریدمن مورد استفاده قرار گرفته است. مدل بر آورده شده نهایی، بیانگر عوامل موثر شناسایی شده در توسعه کارآفرینی سازمانی شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در پارک علم و فناوری گیلان است که به ترتیب عوامل رفتاری، عوامل محیطی، عوامل ساختاری دارای بالاترین میزان تاثیرگذاری هستند. پس از رتبه‌بندی عوامل شناسایی شده، عوامل "تعهد و وفاداری اعضا نسبت به شرکت"، "سیاست‌های تشویقی و حمایتی دولت (تسهیلات بانکی ارزان)" و "پوشش‌های حمایتی مانند بیمه، ریسک سرمایه‌گذاری" با رتبه میانگین ۲۲/۴۸، ۲۱/۹۷، ۲۱/۰۸ به عنوان موثرترین عامل شناخته شده و کم اهمیت‌ترین عامل "برگزاری سمینار و کارگاه کارآفرینی و خلاقیت" با رتبه میانگین ۱۲/۳۰ به دست آمد. در پایان پیشنهادهایی بر اساس نتایج تحقیق مطرح گردیده است.

کلمات کلیدی: کارآفرینی سازمانی، کسب و کارهای دانش‌بنیان، پارک علم و فناوری، عوامل رفتاری، عوامل

ساختاری، عوامل محیطی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول کلیات تحقیق.....
۲	۱-۱- مقدمه.....
۳	۲-۱: بیان مساله.....
۵	۳-۱: اهمیت و ضرورت تحقیق.....
۷	۴-۱: اهداف تحقیق.....
۷	۵-۱: سوال های تحقیق.....
۷	۱-۵-۱: سوال های اصلی تحقیق.....
۷	۲-۵-۱ سوال های فرعی تحقیق.....
۸	۶-۱- قلمرو تحقیق.....
۸	۱-۶-۱: قلمرو موضوعی تحقیق.....
۸	۲-۶-۱: قلمرو مکانی تحقیق.....
۸	۳-۶-۱: قلمرو زمانی تحقیق.....
۸	۷-۱- تعریف عملیاتی واژه ها.....
۱۴	۸-۱- خلاصه فصل اول.....

۱۵.....	فصل دوم ادبیات و پیشینه تحقیق
۱۶.....	۱-۲:مقدمه:.....
۱۷.....	۲-۲: تعاریف و مفاهیم کارآفرینی
۱۷.....	۱-۲-۲: تعریف کارآفرینی
۱۸.....	۲-۲-۲: تعریف کارآفرین
۱۹.....	۳-۲-۲: تاریخچه کارآفرینی
۲۰.....	۴-۲-۲: انواع کارآفرینی.....
۲۱.....	۳-۲:تعاریف کارآفرینی سازمانی.....
۲۴.....	۱-۳-۲: انواع سازمانها از نظر کارآفرینی
۲۵.....	۴-۲: تعریف توسعه کارآفرینی
۲۵.....	۵-۲: ضرورت و اهمیت توسعه کارآفرینی در کسب و کارهای کوچک و متوسط.....
۲۷.....	۶-۲:بخش دوم: پارک‌های علم و فناوری
۲۸.....	۱-۶-۲:تاریخچه پارک‌های علمی
۳۰.....	۲-۶-۲: تاریخچه ظهور پارک‌های علمی در ایران
۳۰.....	۳-۶-۲:اهداف و وظایف پارک‌های علم و فناوری.....
۳۱.....	۴-۶-۲:خدمات مهم پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد
۳۲.....	۷-۲: فعالیت در قالب دانش‌بنیان
۳۳.....	۱-۷-۲:شرکت‌های دانش‌بنیان

- ۲-۷-۲: شرایط قرار گرفتن در حوزه شرکت های دانش بنیان ۳۴
- ۳-۷-۲: ویژگی شرکت های دانش بنیان..... ۳۴
- ۸-۲- نقش پارک های علم و فناوری در توسعه کارآفرینی ۳۵
- ۹-۲- کارآفرینی سازمانی در پارک های علم و فناوری (مطالعه موردی : برخی پارک های علم و فناوری جهان و ایران)..... ۳۷
- ۱۰-۲- عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی در شرکت های مستقر در پارک علم و فناوری..... ۴۲
- ۱-۱۰-۲ عوامل ساختاری ۴۲
- ۲-۱۰-۲ عوامل رفتاری..... ۴۷
- ۳-۱۰-۲ عوامل محیطی..... ۵۳
- ۱۱-۲: پیشینه تحقیق ۶۵
- ۱-۱۱-۲- پیشینه داخلی تحقیق ۶۵
- ۲-۱۱-۲- پیشینه خارجی تحقیق ۶۷
- ۱۲-۲- مدل تحقیق ۶۸
- ۱۳-۲- خلاصه فصل دوم ۶۹
- فصل سوم روش تحقیق:..... ۷۰
- ۱-۳- مقدمه ۷۱
- ۳-۳- روش تحقیق ۷۱

- ۳-۴-جامعه آماری : ۷۱
- ۳-۴-۱-تاریخچه پارک علم و فناوری گیلان..... ۷۱
- ۳-۴-۲-روش نمونه گیری و حجم نمونه..... ۷۳
- ۳-۵- مدل تحلیلی تحقیق..... ۷۳
- ۳-۵-۱-متغیرهای تحقیق ۷۵
- ۳-۵-۱-۱-متغیرهای مستقل تحقیق ۷۵
- ۳-۵-۱-۲-متغیرهای مستقل تحقیق ۷۵
- ۳-۶- ابزار گردآوری اطلاعات ۷۵
- ۳-۶-۱-روایی پرسشنامه ۷۵
- ۳-۶-۲-پایایی پرسشنامه..... ۷۶
- ۳-۷-مقیاس پرسشنامه..... ۷۶
- ۳-۸-روش اجرای پرسشنامه..... ۷۷
- ۳-۹-روش تجزیه و تحلیل داده ها ۷۷
- ۳-۱۰- خلاصه فصل سوم..... ۷۸
- فصل چهارم : تجزیه و تحلیل داده ها ۷۹
- ۴-۱-مقدمه ۸۰
- ۴-۲-آمار توصیفی (متغیرهای جمعیت شناسی)..... ۸۰
- ۴-۲-۱-ویژگی جامعه آماری مورد مطالعه بر حسب تحصیلات..... ۸۰

- ۲-۲-۴-ویژگی جامعه آماری مورد مطالعه بر حسب جنس ۸۱
- ۳-۲-۴-ویژگی جامعه آماری مورد مطالعه بر حسب سن ۸۲
- ۴-۲-۴-ویژگی جامعه آماری مورد مطالعه بر حسب سابقه کاری ۸۳
- ۳-۴- آماره توصیفی متغیرها ۸۴
- ۱-۳-۴-بررسی شاخص های توصیفی عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمان..... ۸۴
- ۱-۱-۳-۴- سوال های مربوط به عوامل رفتاری ۸۴
- ۲-۱-۳-۴- سوال های مربوط به عوامل ساختاری..... ۸۵
- ۳-۱-۳-۴- سوال های مربوط به عوامل محیطی..... ۸۶
- ۲-۳-۴- بررسی شاخص های توصیفی مدل عوامل موثر بر توسعه کارآفرینی سازمانی..... ۸۷
- ۴-۴-آمار استنباطی (آزمون فرضیه ها)..... ۸۷
- ۱-۴-۴-اولویت بندی و رتبه بندی ابعاد عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی در کسب و کارهای دانش بنیان..... ۸۷
- ۱-۱-۴-۴-رتبه بندی عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی در کسب و کارهای دانش بنیان..... ۸۸
- ۲-۱-۴-۴-رتبه بندی عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی در کسب و کارهای دانش بنیان در متغیر عوامل رفتاری ۸۹
- ۳-۱-۴-۴-رتبه بندی عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی در کسب و کارهای دانش بنیان در متغیر عوامل ساختاری ۹۰

۴-۴-۱-۴-رتبه بندی عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی در کسب و کارهای دانش بنیان در متغیر	
عوامل محیطی	۹۲
۴-۴-۱-۵-اولویت بندی و رتبه بندی کلیه شاخص ها	۹۴
۴-۵- خلاصه فصل چهارم:	۹۷
فصل پنجم نتیجه گیری و پیشنهادات	۹۸
۱-۵-مقدمه	۹۹
۲-۵-یافته های تحقیق	۹۹
۱-۲-۵-نتایج مربوط به متغیرهای جمعیت شناختی	۹۹
۲-۲-۵- نتایج مبتنی بر اهداف و سوالات پژوهش	۱۰۰
۱-۲-۲-۵- نتایج حاصل از رتبه بندی عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی در کسب و کارهای	
دانش بنیان	۱۰۱
۲-۲-۲-۵- نتایج رتبه بندی شاخص های عوامل رفتاری و ارئه پیشنهادات	۱۰۱
۳-۲-۲-۵- نتایج رتبه بندی شاخص های عوامل ساختاری و ارئه پیشنهادات	۱۰۲
۴-۲-۲-۵- نتایج رتبه بندی شاخص های عوامل محیطی و ارئه پیشنهادات	۱۰۴
۵-۲-۲-۵- رتبه بندی عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی بدون در نظر گرفتن عوامل سه گانه	
	۱۰۶
۳-۵-پیشنهاداتی برای مطالعه و تحقیقات آتی	۱۰۸
۴-۵-محدودیت های تحقیق	۱۰۸

۱۰۸.....	۵-۵-مروری بر فصل پنجم.....
۱۰۹.....	منابع
۱۲۴.....	پیوست ها.....
۱۲۴.....	پیوست (الف)-پرسشنامه
۱۲۸.....	پیوست(ب) خروجی های spss.....

فهرست جدول ها

صفحه	عنوان جدول
۸	جدول ۱-۱- تعریف عملیاتی مولفه های تحقیق
۷۳	جدول ۱-۳- مدل تحلیلی تحقیق
۷۶	جدول ۲-۳- نمودار مقیاس پرسشنامه
۸۰	جدول ۱-۴- توزیع فراوانی و نسبی نمونه مورد مطالعه بر حسب میزان تحصیلات
۸۱	جدول ۲-۴- توزیع فراوانی و نسبی نمونه مورد مطالعه بر حسب جنسیت
۸۲	جدول ۳-۴- توزیع فراوانی و نسبی نمونه مورد مطالعه بر حسب سن
۸۳	جدول ۴-۴- توزیع فراوانی و نسبی نمونه مورد مطالعه بر حسب سابقه کاری
۸۴	جدول ۵-۴، نتایج آمار توصیفی متغیرهای مربوط به عوامل رفتاری
۸۵	جدول ۶-۴، نتایج آمار توصیفی متغیرهای مربوط به عوامل ساختاری
۸۶	جدول ۷-۴، نتایج آمار توصیفی متغیرهای مربوط به عوامل محیطی
۸۷	جدول ۸-۴، نتایج آمار توصیفی متغیرهای مربوط به مدل عوامل موثر بر توسعه کارآفرینی سازمانی
۸۸	جدول ۹-۴- نتایج آزمون فریدمن برای عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی در کسب و کارهای دانش بنیان
۸۸	جدول ۱۰-۴ میانگین رتبه ها در آزمون فریدمن عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی در کسب و کارهای دانش بنیان

- جدول ۴-۱۱ نتایج آزمون فریدمن برای عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی در کسب و کارهای دانش بنیان در متغیر عوامل رفتاری ۸۹
- جدول ۴-۱۲ میانگین رتبه ها در آزمون فریدمن برای متغیرعوامل رفتاری ۹۰
- جدول ۴-۱۳ نتایج آزمون فریدمن برای عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی در کسب و کارهای دانش بنیان در متغیرعوامل ساختاری ۹۱
- جدول ۴-۱۴ میانگین رتبه ها در آزمون فریدمن برای متغیرعوامل ساختار ۹۱
- جدول ۴-۱۵ نتایج آزمون فریدمن برای عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی در کسب و کارهای دانش بنیان در متغیرعوامل محیطی ۹۲
- جدول ۴-۱۶ میانگین رتبه ها در آزمون فریدمن برای متغیرعوامل محیطی ۹۳
- جدول ۴-۱۷ آزمون فریدمن برای کلیه عوامل موثر در توسعه کارآفرینی سازمانی در کسب و کارهای دانش بنیان ۹۴
- جدول ۴-۱۸-میانگین رتبه ها در آزمون فریدمن بدون در نظر گرفتن گروه های سه گانه ۹۴

فهرست شکل ها

صفحه	عنوان شکل
۳۰	شکل ۱-۲- نمودار تاسیس پارک های علمی ایران
۶۹	شکل ۲-۲- مدل مفهومی تحقیق
۸۱	شکل ۱-۴، نمودار دایره ای پاسخ دهندگان بر حسب میزان تحصیلات
۸۲	شکل ۲-۴، نمودار دایره ای پاسخ دهندگان بر حسب جنسیت
۸۳	شکل ۳-۴، نمودار دایره ای پاسخ دهندگان بر حسب سن
۸۴	شکل ۴-۴، نمودار دایره ای پاسخ دهندگان بر حسب سابقه کاری

فصل اول

کلیات تحقیق

در برنامه چهارم توسعه کشور، مولفه دانش^۱ به عنوان رکن اصلی توسعه اقتصادی و اجتماعی معرفی شده است. "عنصر دانش" برای ایجاد فضای رقابتی بین بنگاه‌ها و افزایش بهره‌وری و کارایی و در نتیجه افزایش تولید به ویژه در شرایطی که تحریم‌ها و ناملایمات خارجی و داخلی بیش از پیش در شکل‌گیری مشکلات اقتصادی تاثیرگذار است، امری مهم و ضروری محسوب می‌شود. در اقتصاد دانش‌بنیان زیرساخت‌های اقتصادی باید طوری باشد که رشد و کارآفرینی را تسهیل کند (آقاجانی و رنجیری، ۱۳۹۱). کارآفرینی از این بابت که منجر به بالا رفتن کارایی اقتصادی، نوآوری در بازار کار و تولید و همچنین ایجاد مشاغل جدید و بهبود وضعیت اشتغال می‌شود حائز اهمیت است (Venkataraman & Shane, 2000). از طرفی از کارآفرینی به عنوان عامل تحریک و تقویت رقابت، نوآوری و تسهیل‌کننده تغییر و عامل تعادل در اقتصاد پویا یاد می‌شود. بدون شک از جمله بسترهای مهم برای توسعه کارآفرینی، کسب و بکارگیری دانش است. براساس یافته‌های محققان، مزیت رقابتی پایدار تنها از طریق بکارگیری دانش برای نوآوری حاصل می‌شود (سجادی، ۱۳۹۱) و در این میان نقش پارک‌های علم و فناوری برجسته‌تر خواهد شد زیرا جریان دانش و فناوری را در میان دانشگاه‌ها، موسسات تحقیق و توسعه، شرکت‌های خصوصی و بازار به حرکت انداخته و مدیریت نموده و به عنوان ابزار جلب شرکت‌های مبتنی بر فناوری در سطوح بین‌المللی شناخته می‌شوند. در حقیقت پارک‌ها و مراکز رشد زیرساخت‌های اقتصاد دانش‌بنیان یک کشورند. طی سال‌های اخیر گزارشات متنوعی از فعالیت پارک‌های علم و فناوری منتشر شده که حاکی از انجام رسالت مهم تبدیل ایده به محصول در پارک‌ها و مراکز رشد و توسعه پدیده‌های نوظهور فناوری می‌باشد. هدف این مراکز ایجاد بستر مناسب به منظور گسترش فرهنگ نوآوری و کارآفرینی مبتنی بر فناوری‌های نوین و افزایش ثروت در جامعه است. مراکز فوق تلاش می‌نمایند، شرایطی مطلوب به منظور هم‌افزایی ظرفیت‌ها و توانمندی‌های دانش‌آموختگان و پژوهشگران دانشگاهی و صاحبان کسب‌وکارهای دانش‌بنیان به منظور تجاری‌سازی ایده‌های نوآورانه و خلق دانش و فناوری و تبدیل آن به محصولات قابل عرضه در بازارهای ملی و بین‌المللی و تسریع فرآیند توسعه پایدار کشور فراهم نمایند. افزون بر آن کارآفرینی‌سازمانی تلاش می‌کند تا با بهره‌برداری از منابع و حمایت‌های سازمانی به نتایج نوآورانه دسترسی پیدا کند (فرهنگی و صفرزاده، ۱۳۸۶، ۳۵).

¹ Knowledge

۲-۱ بیان مساله :

امروزه کارآفرینی^۱ به عنوان یکی از ابزارهای توسعه محسوب و وجود انسان‌های کارآفرین موجب ایجاد بستر موفقیت می‌شود. همچنین با توجه به افزایش سریع رقبای جدید و ایجاد حس بی‌اعتمادی نسبت به شیوه‌های مدیریت سنتی در شرکت‌ها، ضرورت کارآفرینی در سازمان‌ها احساس می‌شود، در این ارتباط وظیفه سازمان‌های پویا کشف و پرورش افراد خلاق و کارآفرین است.

یکی از رویکردهای سازمان برای پاسخ به چالش‌های فزاینده، کارآفرینی است. کارآفرینی عبارتست از فرایند شناسایی فرصت‌ها، نوآوری برای استفاده از فرصت‌ها و اقدام مخاطره‌پذیر برای ایجاد ارزش. عدم اطمینان، ناهماهنگی و تلاطم محیطی موجب چالش‌های عملیاتی و استراتژیک برای سازمان‌های امروزی می‌شود. شرکت‌ها برای مقابله با این چالش‌ها به طور فزاینده‌ای بر کارآفرینی سازمانی تکیه می‌کنند. در کارآفرینی سازمانی با بکارگیری ظرفیت‌های نوآوری در سازمان، نیل به عملکرد بالاتر امکان‌پذیر می‌گردد (یداللهی، ۱۳۸۴). کارآفرینی سازمانی فرآیندی است که محصولات و خدمات یا فرآیندهای نوآورانه به وسیله ایجاد فرهنگ کارآفرینانه در یک سازمان خلق می‌شود (Fry, 1993:270).

رومرو و همکاران (۲۰۱۰)^۲، کارآفرینی سازمانی را نوآوری، ایجاد کسب و کار و بازسازی استراتژیک می‌دانند. فرض اساسی تفکر کارآفرینی سازمانی آن است که کارآفرینی سازمانی یک پدیده رفتاری است و تمامی سازمان‌ها را می‌توان در طول یک طیف قرار داد، این طیف از سطح بسیار محافظه کار شروع شده و با بسیار کارآفرین به پایان می‌رسد (یداللهی، ۱۳۸۸). هدف اصلی کارآفرینی سازمان، ایجاد ساختار و فرهنگ سازمانی رقابتی و منعطف جهت رو برو شدن با بازارهای رقابتی و پویا است (Zheng et al, 2004).

از مهم‌ترین و جامع‌ترین نتایج کارآفرینی سازمانی، سازگاری با محیط و بقاء در بلند مدت است. در دنیای پر از تغییر امروز، که البته بازار شرکت‌ها نیز بسیار گسترده‌تر شده و به موازات آن رقبای زیادی هم حضور پیدا کرده‌اند، از مهم‌ترین دغدغه‌های هر سازمان در بلندمدت، بقای آن است. سازمان‌های سنتی در این محیط پر از تلاطم یا دوام نمی‌آورند و یا ناگزیر از تحمل هزینه بسیار زیادی خواهند شد. در حالیکه سازمان‌های کارآفرین، سازمان امروز هستند که نه تنها در چنین محیطی آشفته بقای خود را تضمین می‌کنند، بلکه نهایت استفاده را از آن نیز می‌برند. کارآفرینی سازمانی با ایجاد ساختاری منعطف، امکان بقای سازمان در محیط‌های پر از تغییر و رقابتی را فراهم می‌کند. در این تلاطم و رقابت ستیزه‌جویانه کسب و کار، کارآفرینی سازمانی مستمر یکی از

¹ entrepreneurship

² Romero.et.,al

مهم‌ترین پشتوانه‌های بقاء شرکت‌های تجاری است (سالارزهی و هاشمی، ۱۳۸۹). به ویژه در شرایطی که تحریم‌ها و ناملایمات خارجی و داخلی بیش از پیش در شکل‌گیری مشکلات اقتصادی تاثیرگذار است، اقتصاد سنتی نمی‌تواند جوابگوی فضای رقابتی بین بنگاه‌ها باشد. در چنین جامعه‌ای برای اینکه موسسات کوچک و متوسط (SMEs) بتوانند نقش کلیدی خود را علیرغم مشکلات عدیده مانند بستر نامناسب بازار و تجارت، عدم دسترسی به منابع سرمایه‌ای و فقدان اطلاعات لازم در مرحله نو پا بودن^۱، رشد^۲ و رسیدن آنها به مرحله بلوغ^۳ بدرستی ایفاء کنند. نیاز به ساختارهای متناسب با شرایط ذکر شده را دارند، پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد به عنوان یک محیط ایده‌آل برای این هدف در نظر گرفته می‌شوند (متقی طلب و همکاران، ۱۳۸۱). این ساختار فاصله قابل توجهی را که بین ایده‌های علمی و تحقیقاتی تا تبدیل شدن به محصولات و خدمات وجود دارد را به حداقل می‌رساند. پارک علم و فناوری، سازمانی است که بوسیله متخصصین حرفه‌ای اداره و هدف اصلی آن افزایش ثروت در جامعه از طریق تشویق و ارتقاء فرهنگ نوآوری و افزایش قدرت رقابت در میان شرکت‌هایی است که با اتکای بر علم و دانش در پارک فعالیت می‌کنند (ثنائی پور و همکاران، ۱۳۹۰).

در پارک علم و فناوری گیلان، علاوه بر امکان فعالیت شرکت‌های کوچک و متوسط دانش محور و کارآفرین در یک محیط اقتصادی، بستر لازم جهت انتقال و توسعه فناوری، تولید با ارزش افزوده بالا، جذب سرمایه‌گذاری خارجی و ورود کارآفرینان و واحدهای صنعتی به بازارهای جهانی با ارائه خدماتی همچون:

۱. خدمات اطلاع رسانی نظیر دسترسی به اینترنت و مراکز اطلاع رسانی و نرم افزارهای رایانه‌ای
۲. خدمات مشاوره‌ای و آموزشی نظیر مشاوره‌های مدیریتی، خدمات حسابداری و مشاوره‌های حقوقی در حوزه‌های مختلف فناوری و نیز حقوق مالکیت فکری به واحدهای فناور تحت پوشش پارک و دیگر مسایل مرتبط از قبیل بیمه و مالیات، برگزاری سمینار و یا کارگاه‌های آموزشی مورد نیاز
۳. خدمات پشتیبانی فنی نظیر ارائه خدمات فنی و مهندسی، استفاده از امکانات آزمایشگاهی و کارگاهی
۴. برپایی نمایشگاه‌های تخصصی

۵. هماهنگی با سازمان‌ها، موسسات تولیدی، صنعتی و تحقیقاتی و اشخاص حقیقی اعم از داخلی و یا خارجی به منظور جلب سرمایه‌گذاری و جذب کمک‌های مالی - فنی و انتقال فناوری و هدایت آنها به سوی موسسات مستقر در پارک

¹ Start up
² Growth
³ Maturity